

ОСВІТНІ СТРАТЕГІЇ ПІДВИЩЕННЯ ЗАЦІКАВЛЕНOSTІ СТУДЕНТІВ ДО СПОРТИВНОЇ МЕТРОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Вступ. У сучасних умовах розвитку системи вищої освіти особливої актуальності набуває проблема формування стійкої пізнавальної мотивації студентів до вивчення фундаментальних та прикладних дисциплін. Однією з таких дисциплін у підготовці фахівців з фізичної культури і спорту є спортивна метрологія – наука, що забезпечує теоретико-методологічні основи оцінювання, вимірювання та контролю фізичної підготовленості та функціонального стану спортсменів і осіб, які займаються фізичною активністю [2].

Попри надзвичайну важливість спортивної метрології як складової професійної компетентності майбутнього тренера або викладача фізичного виховання, на практиці часто спостерігається зниження рівня інтересу студентів до її вивчення. Це може бути зумовлено низкою чинників, серед яких – абстрактність поданого матеріалу, недостатній зв'язок з практикою, відсутність інтерактивних форм навчання, а також нерозуміння реального значення метрологічних знань у професійній діяльності.

У зв'язку з цим виникає потреба у впровадженні ефективних освітніх стратегій, які б активізували пізнавальну діяльність здобувачів освіти, забезпечили б осмислення практичної цінності дисципліни та сприяли формуванню цілісної системи знань. Особливої уваги потребує адаптація змісту й методики викладання до особливостей спеціальності А7 «Фізична культура і спорт», де підготовка студентів передбачає гармонійне поєднання теоретичної, практичної та дослідницької складових [1, 2].

Мета дослідження. Визначити ефективні освітні стратегії, що сприяють підвищенню пізнавального інтересу студентів до вивчення спортивної метрології, та обґрунтувати педагогічні умови, за яких формуються мотивація й усвідомлення практичної значущості цієї дисципліни у підготовці фахівців галузі фізичної культури.

Завдання дослідження:

Проаналізувати науково-методичну літературу з питань викладання спортивної метрології та формування пізнавальної зацікавленості студентів.

Визначити основні причини зниження зацікавленості до вивчення дисципліни серед студентів спеціальності А7 «Фізична культура і спорт».

Дослідити можливості використання практикоорієнтованих, інтерактивних та цифрових освітніх стратегій у процесі викладання спортивної метрології.

Запропонувати педагогічну модель підвищення мотивації студентів до вивчення дисципліни, що ґрунтується на компетентнісному та контекстному підходах.

Методи дослідження У ході дослідження застосовано сукупність загальнонаукових і спеціальних методів, що дозволили комплексно проаналізувати проблему формування зацікавленості студентів до вивчення спортивної метрології у процесі підготовки фахівців галузі фізичної культури [3]. Теоретичною основою слугував аналіз науково-методичної літератури з педагогіки вищої школи, психології навчання та викладання професійно орієнтованих дисциплін, зокрема у сфері фізичної культури і спорту. З метою виявлення рівня зацікавленості здобувачів освіти та чинників, що на нього впливають, було проведено опитування студентів і викладачів, які залучені до викладання дисципліни «Спортивна метрологія» [4]. Для об'єктивної оцінки реакції студентів на різні форми організації навчального процесу здійснювалося педагогічне спостереження в реальних умовах аудиторного та практичного навчання. Крім того, проведено контент-аналіз робочих навчальних програм і силлабусів дисципліни в різних ЗВО, що дозволило виявити домінуючі підходи до структурування змісту та методики викладання. Порівняльний аналіз традиційних і інноваційних освітніх стратегій у підготовці майбутніх фахівців галузі фізичної культури дав можливість обґрунтувати ефективність впровадження практикоорієнтованих, інтерактивних та цифрових методів навчання з метою підвищення зацікавленості студентів до вивчення спортивної метрології.

Результати дослідження. Результати проведеного аналізу дозволили окреслити ключові освітні стратегії, які сприяють підвищенню зацікавленості студентів до вивчення спортивної метрології. Практикоорієнтоване навчання, що передбачає роботу з реальними прикладами тестування фізичної підготовленості, є однією з найбільш ефективних форм активізації пізнавальної діяльності. Значний потенціал мають інтерактивні форми навчання, зокрема тренінги, ситуаційні задачі, робота в парах та міні-групах, які сприяють зануренню студентів у професійне середовище.

Особливої уваги заслуговує використання цифрових технологій: онлайн-тестування, відеоаналіз, сенсорні прилади, мобільні додатки – все це підвищує рівень практичної підготовки та мотивацію до засвоєння складних метрологічних понять[5, 6]. Проектне навчання та залучення студентів до науково-дослідницької діяльності сприяють розвитку критичного мислення, відповідальності та усвідомлення цінності точного вимірювання в спортивній практиці.

У таблиці 1 представлено основні освітні стратегії, що довели свою ефективність, а також їх очікуваний вплив на формування зацікавленості здобувачів освіти до дисципліни «Спортивна метрологія».

Таблиця 1. – Освітні стратегії підвищення зацікавленості студентів до спортивної метрології

Освітня стратегія	Очікуваний вплив на зацікавленість студентів
Практикоорієнтоване навчання	Підвищення усвідомлення прикладного значення знань
Інтерактивні методи (тренінги, кейс-стаді)	Активізація мислення та розвиток комунікативних навичок
Проектне навчання	Формування навичок самостійної роботи та творчості
Використання цифрових технологій (онлайн-тестування, платформи вимірювання)	Актуалізація цифрової грамотності та сучасного вимірювання
Залучення до наукових досліджень	Стимулювання дослідницької активності та критичного мислення

Продовження табл. 1

Гейміфікація (освітні ігри, змагання)	Підвищення мотивації через елемент змагання
Міждисциплінарна інтеграція (зв'язок із біомеханікою, фізіологією)	Посилення міжпредметних зв'язків і цілісності знань

Висновки. Проведене дослідження дозволяє зробити висновок, що підвищення зацікавленості студентів до вивчення спортивної метрології є важливою умовою ефективної фахової підготовки майбутніх спеціалістів у сфері фізичної культури і спорту. Результати аналізу навчальних програм, педагогічних спостережень та опитування здобувачів освіти засвідчили потребу у вдосконаленні змісту та методики викладання дисципліни.

Запропоновані освітні стратегії – практикоорієнтоване навчання, використання інтерактивних методів, цифрових технологій, гейміфікації, міждисциплінарної інтеграції та залучення студентів до проектної і дослідницької діяльності – сприяють не лише підвищенню зацікавленості, а й формуванню ключових професійних компетентностей, необхідних сучасному фахівцеві з фізичної культури [7, 8].

Таким чином, ефективна організація викладання спортивної метрології повинна враховувати як особливості навчального контингенту, так і вимоги до практичної спрямованості підготовки. Подальші дослідження доцільно

зосередити на розробці адаптивних методичних моделей курсу «Спортивна метрологія» з урахуванням цифровізації освіти та індивідуалізації освітньої траєкторії студента.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Соколова О. В., Омеляненко Г. А., Тищенко В. О. Спортивна метрологія : методичні рекомендації до лабораторних занять для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 014 «Середня освіта» освітньо-професійної програми «Середня освіта (Фізична культура)». Запоріжжя : ЗНУ, 2024. 62 с.

2. Ахметов Р. Ф. Спортивна метрологія : навчальний посібник. Житомир : Вид-во ФОП Євенок О. О., 2017. 176 с.

3. Павлюк О. М., Толчева Г. В. Спортивна метрологія в контексті сучасних наукових досліджень. Фізичне виховання та спорт, 2023. №4, С. 135–139. <https://doi.org/10.26661/2663-5925-2023-4-16>

4. Podlesny Serhy. Study of the discipline «Sports metrology» using distance learning methods. SWorld-Ger Conference proceedings. 2023. P. 48–52. 10.30890/2709-1783.2023-28-01-008

5. Smith J., Johnson A. Distance Learning in Sports Metrology: A Comparative Study. Journal of Sports Science Education, 2015. 20(2), P. 75–89

6. Brown C., Wilson B. Exploring the Potential of Virtual Laboratories in Sports Metrology Education. International Journal of Sports Science, 2017. 25(4), P. 201–215.

7. Thompson R., et al. Engaging Students in Sports Metrology through Online Collaborative Projects. Journal of Distance Education, 2019. 35(3), P. 123–138.

8. Garcia M., et al. The Role of Gamification in Distance Learning of Sports Metrology. International Journal of Educational Technology in Higher Education, 2020. 17(1), P. 1–19.